

קרנות הון סיכון: הקצאה בסתר

צפיר בשן

17/09/02

הון סיכון הוא עסק ככל העסקים, למרות האצטלה של גידול חברות ויצירת ערך מוסף לחברה. היומרות הזו מזמינה לפעמים התייחסות צינית לתעשיית ההון סיכון הישראלית, אבל מסתבר שישנם גם צדדים אחרים לפועלה.

כמה וכמה פירמות הון סיכון הקימו מיזמים עבור הכלל, אבל רובן מעדיפות להותיר את הפרויקטים הללו ללא פרסום. מבין אלה בולטת במיוחד עמותת תמורה, אותה יזם ידן קאופמן. העמותה עוד לא ממש תומכת בפועל בפרויקטים למען הקהילה, אבל היא צוברת אט אט אופציות בסטארט-אפים, שעשויות להבשיל בתוך שנים אחדות, ולייצר דולרים שיועודו ישירות עבור מיזמים קהילתיים בתחום החינוך והנוער.

תמורה, שמנהלת על ידי ברוך ליפנר - יזם ואיש הון סיכון בעברו - הוקמה כשליפנר חיפש דרך להיכנס לתחום הפעילות למען הקהילה. הוא שמע על גוף בשם Social Venture Partners, שהוקם על ידי יוצאי מיקרוסופט בארה"ב ומנוהל כ-Venture Philanthropy (כלומר כזה שבוחן תרומות כהשקעות, הן לפני שהוא תורם והן לאחר מכן, כדי לנסות לעמוד ביעדים שהציב לעצמו), וניסה להקים גוף דומה בארץ.

ליפנר קיבל תגובות אוהדות מהאנשים עמם נפגש בנושא, וכמה מהם הביעו נכונות להצטרף למיזם. כשהגיע לזאב הולצמן מגיזה, הציע לו זה להיפגש עם קאופמן, שכבר יזם את תרומה באותו זמן.

תמורה מגייסת תרומות באמצעות אקוויטי, מגופים שאין להם כל דרך אחרת לתרום לקהילה - איש הרי לא מצפה מסטארט-אפים שאמורים לשמור על כל דולר (במיוחד בימים אלו) להוציא מזומנים מכיסם. אבל בדרך של הקצאת אופציות, יכולים גם הסטארט-אפים לתרום את חלקם לקהילה. ליפנר מקווה, כי החברות התורמות יהיו מעורבות גם באורח פיזי בפעילות לטובת הקהילה, לאחר שתרומותיהן יבשילו לכדי מזומנים. החזון הוא, שאנשי החברות יתמכו באורח אקטיבי בפרויקטים שימומנו מהכספים שהן הניבו. "אנחנו מקווים שאנשים יעשו יותר מאשר לתרום וללכת הביתה", הוא אומר.

העמותה מקבלת שירותים (בהתנדבות) משפטיים ממשד עו"ד גרוס-קלינהנדלר-חודק ושירותים חשבונאים מקסלמן וקסלמן PWC. שירותים משפטיים בארה"ב מספקות פירמות מינץ-לוין ומוריסון, כהן, זינגר וויינשטיין. אינדיגו מספקת לעמותה שירותי הדפסה, ורודר פין תורמים את יכולותיהם בענף יחסי הציבור.

השתלבותה של תעשיית ההון סיכון בפעילות תמורה היא קריטית להצלחתה. הכוונה היא שהקרנות יידעו את כל חברות הפורטפוליו שלהן בפעילות העמותה ויעודדו אותן להצטרף. וכמובן, תרומה של 1% מהחברה דורשת דילול מסוים של כל בעלי המניות. קרנות הון הסיכון שמקבלות על עצמן אוטומטית דילול שכזה, יקלו מאוד את המהלך. חלק מהקרנות, כמו גם אנשים הפועלים באופן פרטי (ובניהם גם שותפים בקרנות), תורמים גם מעט מזומנים, כדי לאפשר את פעילותה הסדירה של תמורה.

עד כה הצטרפו לעמותה וריטאס, ג'רוזלם גלובל, גיזה, ג'מיני, וולדן ישראל, תמיר פישמן, ורטקס, פיטנגו, אינפיניטי וקונקורד. מופת, איזראל סיד ו-JVP גם הן צפויות להצטרף. ליפנר כבר ערך פרזנטציה באיגוד משקיעי ההון סיכון (IVA) וקיבל הבטחה לסיוע מהיזם הנכנס, חמי פרס.

ליפנר מצוין, שהעובדה שקרן זו או אחרת עדיין לא הצטרפה לעמותה, לא מרמזת שהיא אינה תומכת בפעילות. הוא מדגים באמצעות קילו למבדה, אחת מהחברות הראשונות שכבר תרמו לעמותה. קילו למבדה היא חברת פורטפוליו של קרן יוזמה, שטרם הצטרפה לעמותה, אולם זו תמכה וסייעה לתרומה. חברות אחרות שכבר תרמו הן Code Side, יתרן ו-UCG טכנולוגיות. חברות נוספות שמצויות בתהליך לקראת תרומה (שדורש לא מעט ניירת), הן אלוט, סיוטה, יוניקורן, במבו, טגריטי, קולורצ'יפ, סלריס, אינפוסייקלון וגלוקון. כדאי לציין שחלק מהחברות שמוזכרות כאן הן כבר לא צעירות מאוד ומגלמות ערך מהותי.

ליפנר אומר שחלק מהקרנות כבר מגישות לחברות פורטפוליו מסמכי טרם שיט שכוללים הקצאה לתמורה, ומספר כי כבר נתקל במקרה בו חברה תרמה ללא ידיעתו. חברות ישראליות שמאוגדות באמריקה, אגב, יכולות לבצע את התרומה באמצעות עמותה אמריקנית מקבילה בשם עמותת ידידי תמורה. אגב, העמותה מאוגדת בקשר עם גוף אמריקני מקביל נוסף, למקרה שמשקיעים בארה"ב יעדיפו לתרום לקהילתם הם. במקרים כאלה, מתחלקות העמותות בתרומה בהתאם לחלקם של בעלי המניות - ישראלים וזרים.

ומה באשר לתחרות? שהרי לא חסרות פעילויות למען הקהילה בקרב אנשי ההיי-טק וההון סיכון. על כך משיב ליפנר, "כל יוזמה ברוכה. אנחנו מקווים שנוכל לעזור לכולם. הכוונה שלנו היא להפוך לארגון מטריה; לכלי שיכול להביא כסף לתחומים הללו. בשלב החלוקה נחליט איפה לתרום ובמי לתמוך. אין תחרות. אנחנו נשמח לסייע למי שנוכל. הסיבה היחידה שעוד לא הגדרנו נכון לעכשיו למי בדיוק לעזור, היא כי יש עוד זמן עד האקזיטים של החברות. אם החברות יצליחו, נוכל להביא הרבה כסף עבור מטרות

טובות".

והנה עוד סיבה אחת לרצות בהצלחתם של סטארט-אפים ישראלים.

tsoof@globes.co.il

[שמור כתבה](#) [שלח כתבה זו לחבר](#) [הדפס כתבה](#)

 לראש העמוד לעמוד הבית